

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Enheten för lärande av olyckor och kriser
651 81 Karlstad

BRANDUTREDNING

Typ av brand: Dödsbrand i lägenhet
Insatsrapport: 2011003771 och 2011003547
Larmtid: 2011-05-16 kl.03.03 (måndag)
Kommun: Stockholm
Adress:
Objektstyp: Flerbostadshus
Startutrymme: Vardagsrum/sovrum
Startföremål: Soffbord
Brandorsak: Levande ljus
Bilagor: Fotobilaga

Anledning till undersökningen

Dödsbrand i en lägenhet där en person omkom.

Undersökningen utförd av

Per Norén brandinspektör, Storstockholms brandförsvär

Objektsbeskrivning

Trevånings flerbostadshus, byggt 1945. Aktuell lägenhet är på 1.5 r.o.k. på ca 40m² belägen 1.5 trappa upp. Det är ett souterränghus så på baksidan ligger lägenheten på andra våningen. Där finns även en balkong. Husets bärande och avskiljande väggar, tak och bjälklag är av betong. Fasaden består av puts. Trapphuset är öppet med öppningsbara fönster. Lägenheterna bedöms vara brandtekniskt avskilda från varandra med 60 minuters brandmotstånd. Lägenhetsdörren bedöms ha brandklass EI 30 och det finns också en innerdörr. Eftersom lägenheten bestod av ett rum så fungerade rummet som kombinerat sovrum och vardagsrum. Brandbelastningen i lägenheten var normal och där fanns möbler och en bäddsoffa som fungerade som säng. Det fanns en fungerande brandvarnare monterad i taket i hallen.

Beskrivning av händelsen före brandförsvärets ankomst.

Granne boende i porten bredvid, på samma våningsplan och vägg i vägg med den aktuella lägenheten hörde en ljudande brandvarnare och larmade brandförsväret, 2011-05-16 kl.03.03. Grannen hörde också en duns.

Beskrivning av händelsen efter brandförsvärets ankomst.

En polispatrull som larmats om en tjutande brandvarnare och röklukt var framme på platsen före brandförsväret. De stannade till ca 100 m. från rätt adress och samtalade med en annan polispatrull, detta för att de inte fått exakt adressangivelse. Då kände en av poliserna en svag lukt av brandrök. De hittade fram till rätt adress, brandförsväret kom fram till platsen strax efter dem, (kl.03.12). Brandpersonalen lokaliserade aktuell lägenhet. De hörde en ljudande brandvarnare, bankade på lägenhetsdörren, tittade och luktade i brevinkastet men de kände inte eller såg ingen rök överhuvudtaget. Med hjälp av IR-kamera kontrollerade man temperaturen på fönsterrutorna till lägenheten både på fram och baksidan men ingen förhöjd temperatur kunde märkas. Räddningsledaren övervägde om det var möjligt att köra in stegbilen på husets baksida för att undersöka lägenheten. Det var trångt och krångligt så han beslöt att inte göra det. Man tog sig inte upp till balkongen på något annat sätt heller. Brandpersonalen hittade inga indikationer eller tecken på brand i lägenheten så de beslöt att avbryta insatsen och lämnade platsen.

Poliserna var kvar och en av dem pratade med en granne som berättade att mannen boende i lägenheten inte klarade av att lämna den själv. Den grannen som hade larmat om den tjutande brandvarnaren berättade att han även hört en duns.

Poliserna diskuterade hur de skulle göra och övervägde att göra som brandförsvaret och lämna platsen även de. Men de tänkte att de kunde undersöka saken närmare, detta för att det fanns indikationer som att mannen inte klarade sig själv samt att grannen hört en duns.

De lyste in i brevinkastet, såg att det fanns en innerdörr som var stängd. De hörde att en TV var på.

Inte heller de kände till en början någon röklukt i trapphuset. Men när en av dem satte näsan mot dörrkarmen samtidigt som den andra kraftigt ryckte i dörren kändes en tillstymmelse till brandrök. Då hämtade de verktyg i bilen och bröt upp dörren.

När de öppnade innerdörren trängde det ut gråaktig rök, en av poliserna tänkte gå in i den rökfyllda lägenheten men blev stoppad av en kollega. Hon kände direkt att röken var så obehaglig att det inte gick att vara där, de stängde innerdörren och en av poliserna tryckte på larmknappen på sin radio vilket gjorde att hon fick direktkontakt med larmcentralen, som larmade brandförsvaret tillbaka till platsen, (kl.03.45).

När brandförsvaret återvänt gick en av rökdykarna själv in i lägenheten medan de andra tog fram slang. Rökdykaren gjorde bedömningen att lägenheten visserligen var rökfylld men att det var ljus grå rök och inget tryck eller värme, så att säkerheten var tillräcklig för honom och det var livräddning det handlade om. Rökdykaren hade IR-kamera, han såg glödbrand på ett bord men inga lågor. Han fick en bra tydlig bild i kameran, påträffade mannen direkt, [REDACTED] på bäddsoffan. Meddelade "person funnen" och tog ut honom själv.

Ambulanspersonal som kommit till platsen, startade sjukvårdsinsats direkt men mannen uppvisade inga livstecken. Han transporterades till sjukhus där han senare dödförklarades.

Rökdykarna gick in och släckte glödbranden samt öppnade fönster och balkongdörr för ventilering. Man använde också en PPV-fläkt för att ventilerar ut rökdis i den övre delen av trapphuset.

Undersökningen

Undersökningen av brandlägenheten påbörjades direkt efter avslutad räddningsinsats. Det var lite som var brandskadat, endast ett soffbord och en trästol med sittdyna samt löst material som papper och textilier på bordet hade brunnit. Där fanns också ett dricksglas med stearinljus i. Brandpersonalen och poliserna uppgav att TV:n varit på samt att vattenkranen i köket var öppen så vattnet stod och spolade. I rummet fanns en rullator och en "toalettstol" som var en ställning och en hink. Det var stökigt och tecken på att mannen boende i lägenheten hade svårt att klara av vardagsgöromål som städning och hygien.

Mannen hade inte varit rökare och det fanns inga tobaksvaror.

Brandbilden talade för att branden startat på soffbordet, där troligtvis levande ljus antänt löst brännbart material på bordet. Branden hade spridit sig till en pinnstol bredvid som hade en sittdyna av tyg och skumplast. Dynan hade nog till stor del bidragit till att rökfylla lägenheten. Det är möjligt att mannen själv har försökt att släcka branden. På bordet och delvis över stearinljusen fanns ett tygstycke eller klädesplagg som han kanske har använt för att försöka släcka branden på bordet. Att vattenkranen i köket stod på kan också tyda på att han försökt

släcka branden med hjälp av vatten.

Vidare för att klargöra händelseförloppet under insatsen genomfördes två intervjutillfällen. Ett med brandpersonalen och ett med två av poliserna som varit med under insatsen.

Spridningsrisk

Bedömningen är att brand- och rökspridningsrisk till resten av lägenheten samt grannlägenheter förelåg.

Slutsats

Branden orsakades av att levande ljus antände brännbart material på soffbordet. Fungerande brandvarnare fanns i lägenheten men mannen lyckades inte släcka branden och eftersom han var rörelsehindrad lyckades han inte heller att sätta sig själv i säkerhet utan omkom av den giftiga brandröken.

Erfarenheter och åtgärdsförslag

Människor som inte har förmågan att klara av en liknande brandsituation trots fungerande brandvarnare, skall inte bo ensamma utan på någon form av vårdboende där personal kan hjälpa till i en nödsituation.

Brandförsvarets insatspersonal hamnar i ett dilemma när man är på insatser med tjutande brandvarnare, utan att veta orsaken. Det är relativt vanligt med brandvarnare som larmar fast att det inte brinner. Vid dessa tillfällen känns det kanske inte motiverat att bryta upp och förstöra dyra lägenhetsdörrar och det därefter visar sig att det inte brinner. För att skapa tydlighet och att göra insatspersonalen säker på hur man skall gå tillväga i liknande situationer, bör brandförsvaret ta fram en riktlinje. I denna riktlinje bör det framgå att man inte skall lämna en tjutande brandvarnare utan att veta orsaken till varför den larmar samt beskriva vad som är motiverat att göra för att undersöka och fastställa orsaken till den larmande brandvarnaren.

STORSTOCKHOLMS BRANDFÖRSVAR

I samråd med

Per Norén
Brandutredare

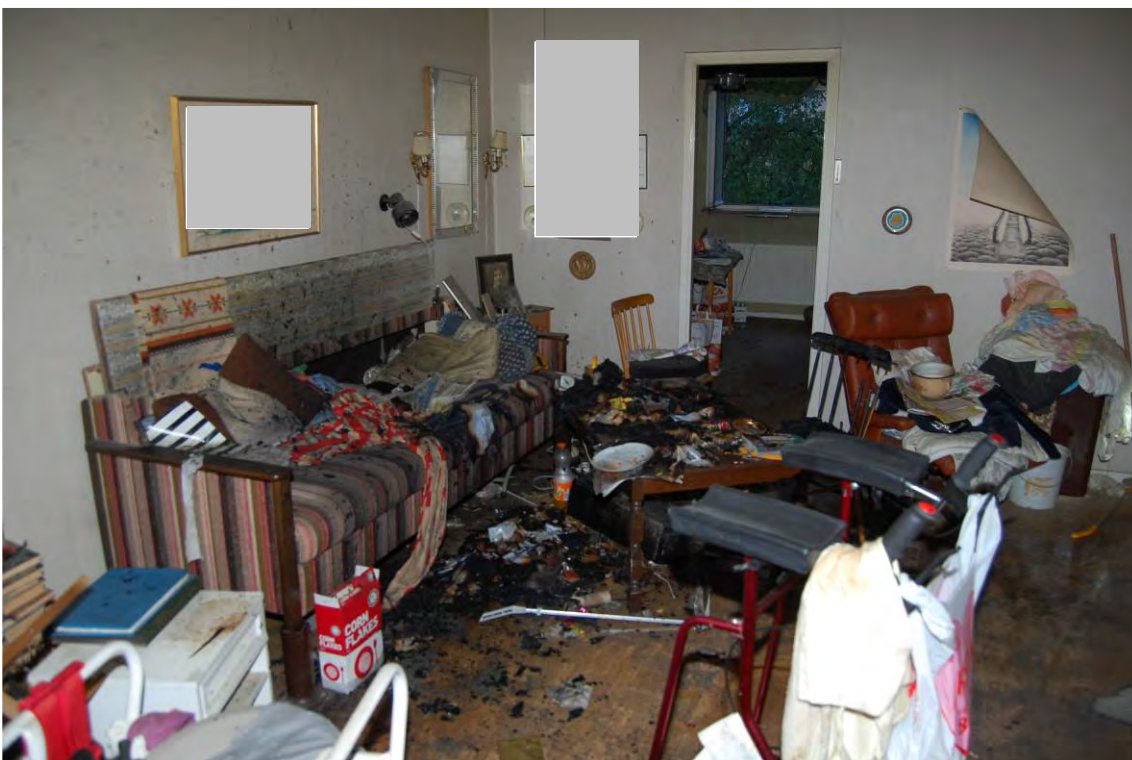
Lars-Olof Bergman
Brandutredare

Fotobilaga

Det kombinerade sov- och vardagsrummet

Det brandskadade soffbordet och stolen

Stearinljus i ett dricksglas med tyg eller ett klädesplagg bredvid

Stearinljusen

